

Bariery w napływie bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.

Warszawa, grudzień 2010 r.

Spis treści

Wstęp.....	3
Bariery związane z zachętami inwestycyjnymi.....	4
Specjalne Strefy Ekonomiczne	4
Fundusze strukturalne	8
Granty rządowe w ramach <i>Systemu wspierania inwestycji o szczególnym znaczeniu dla gospodarki polskiej</i>	11
Bariery związane z terenami inwestycyjnymi oraz procesem budowlanym	13
Wnioski z ankiet skierowanych do obcokrajowców w ramach projektu <i>Investor Friendly Poland</i>	14
Podsumowanie.....	34

Wstęp

Niniejszy raport dotyczący barier w napływie bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski jest kolejnym przygotowanym przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych. W bieżącym roku w celu identyfikacji barier przyjęto następującą formułę: część pierwsza raportu zawiera bariery zidentyfikowane na podstawie bezpośrednich doświadczeń w obsłudze zagranicznych inwestorów, prowadzonych przez Agencję oraz uwzględnia wnioski płynące z działań podejmowanych przez Agencję w ramach obowiązków Rzecznika Inwestorów. Część druga raportu została opracowana na podstawie wyników ankiety skierowanej do obcokrajowców prowadzących działalność gospodarczą w Polsce.

Ankieta skierowana do obcokrajowców zawierała zestaw pytań dotyczących:

- oceny Polski jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej,
- oceny przydatności - w trakcie procesu inwestycyjnego – organizacji, takich jak PAIiIZ, centra obsługi inwestorów, ambasady, izby gospodarcze, firmy prawne i konsultingowe,
- najbardziej pozytywnych oraz negatywnych doświadczeń związanych z polskim porządkiem prawnym,
- oceny, czy na przestrzeni ostatnich 5 lat zauważalne są zmiany na lepsze w polskim porządku prawnym dotyczącym inwestycji oraz prowadzenia biznesu,
- pomysłów usprawnienia polskiego systemu prawnego.

Tegoroczna edycja raportu została przygotowana we współpracy z Partnerami projektu *Investor Friendly Poland – badanie barier w napływie inwestycji do Polski*, tj. Kancelarią Prawną Pytlak&Tymendorf oraz firmą Innovatika.

Opracowanie opiera się na stanie prawnym aktualnym na dzień 1 listopada 2010 r.

Bariery związane z zachętami inwestycyjnymi.

Specjalne Strefy Ekonomiczne

Specjalne Strefy Ekonomiczne okazały się skutecznym narzędziem przyciągania inwestycji w regionach, gdzie są zlokalizowane. Efektem ich funkcjonowania na koniec marca 2010 r. jest 1205 wydanych zezwoleń na działalność w strefach (wzrost w porównaniu do stanu z marca 2009 r. zaledwie o 11 zezwoleń), na podstawie których przedsiębiorcy ponieśli nakłady inwestycyjne o wartości 63 719,9 mln zł, utworzonych zostało 148 762 (wzrost o 3388 nowych miejsc pracy nowych miejsc pracy w stosunku do stanu z marca 2009 r.).

Pomimo oczywistych zalet funkcjonowania w specjalnej strefie ekonomicznej, w postaci zwolnienia z podatku dochodowego od działalności tam prowadzonej, istnieje ciągle wiele problemów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w SSE. Problemy te stanowią bariery inwestycyjne i wymagają ingerencji ustawodawcy. Pierwsza próba wyjścia naprzeciw oczekiwaniom inwestorów została dokonana w 2008 r., po żmudnym procesie legislacyjnym, kiedy weszła w życie nowelizacja ustawy o SSE z dnia 30 maja 2008 r. Obowiązująca od 4 sierpnia 2008 r. nowela wprowadziła możliwość obniżenia o 20% poziomu zatrudnienia w stosunku do określonego w zezwoleniu, jednak tylko dla inwestorów, którzy uzyskali zezwolenia po 4 sierpnia 2008 r.

W dniu 30 grudnia 2008 r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie kryteriów, których spełnienie umożliwia objęcie niektórych gruntów specjalną strefą ekonomiczną. Pozwoliło ono na włączanie gruntów prywatnych do obszaru SSE.

Proces legislacyjny, który doprowadził do wejścia w życie zmian do ustawy o SSE (w sierpniu 2008 r.) oraz rozporządzenia pozwalającego włączać grunty prywatne do SSE (30 grudnia 2008 r.) był długotrwały. W konsekwencji zmiany te tworzone były w innych okolicznościach niż te, w których przyszło im obowiązywać, tj. w warunkach kryzysu gospodarczego. Okazało się, że wobec trudności gospodarczych również przedsiębiorcy z pozwoleniami uzyskanymi na starych zasadach byli zainteresowani możliwością obniżenia poziomu zatrudnienia w stosunku do określonego w zezwoleniu.

Trudne do spełnienia okazały się również warunki włączania gruntów prywatnych do SSE, wobec czego zaczęto postulować ich zmianę.

W 2009 r. podjęta została nowa inicjatywa ustawodawcza związana ze zmianą przepisów dotyczących funkcjonowania SSE, która jednak do chwili obecnej nie doczekała się szczęśliwego końca, pomimo upływu kilkunastu miesięcy prac nad projektem.

Projekt zawiera propozycje zmian, które są istotne dla inwestorów już obecnych w strefach, jak i planujących nowe inwestycje. Według projektu, na uzasadniony wniosek przedsiębiorcy, dopuszczona zostanie możliwość obniżenia poziomu zatrudnienia o 25% w stosunku do parametrów określonych w zezwoleniu, dla każdego przedsiębiorcy strefowego, niezależnie od daty uzyskania zezwolenia.

Projekt przewiduje również możliwość rozliczania strat przy obliczaniu dochodu podlegającego zwolnieniu od podatku dochodowego. Do tej pory praktyka orzecznicza organów podatkowych wykluczała taką możliwość uznając, że rozliczenie straty przez przedsiębiorców strefowych stanowi dla nich dodatkową formę pomocy publicznej, co jednak nie znajduje oparcia w przepisach dotyczących pomocy publicznej.

Planowane zmiany dopuszczają możliwość wydania zezwolenia również w sytuacji, gdy realizacja nowej inwestycji nie powoduje wzrostu zatrudnienia, ale pozwala na utrzymanie określonej liczby już istniejących miejsc pracy. Wprowadzenie tej możliwości ma na celu wykorzystanie instrumentu specjalnych stref ekonomicznych również dla ratowania istniejących miejsc pracy, w przypadku gdy przedsiębiorca jest w stanie zrealizować nową inwestycję dającą zatrudnienie dotychczasowej załodze.

Część przedsiębiorców strefowych postuluje również wydłużenie czasu funkcjonowania stref poza rok 2020, (obecny termin zakończenia działalności przez strefy). Wynika to z faktu, że nie wszyscy przedsiębiorcy, którzy nawet zrealizowali inwestycje, zaczęli korzystać z korzyści podatkowych. W opinii Agencji byłaby to również zachęta dla tych inwestorów, którzy dopiero zastanawiają się nad wejściem do strefy. W chwili obecnej, pozostałe 8 lat do końca okresu funkcjonowania stref, może nie wystarczyć do pełnego wykorzystania zwolnienia podatkowego, dlatego wydłużenie ich działalności jest konieczne, jeśli mają one dalej przyciągać nowe inwestycje. Atrakcyjność inwestycyjna stref maleje bowiem tym szybciej im bliżej do końca ich działalności.

W przypadku, gdyby udało się doprowadzić do wejścia w życie planowanych zmian dotyczących działalności w SSE, większość barier, zgłaszanych przez inwestorów, prezentowanych w poniższej tabeli, zostanie usunięta.

Ip.	Bariera/problem	Podstawa prawna	Rekomendacja/postulat/komentarz
1.	Brak możliwości elastycznego kształtowania warunków zdefiniowanych w zezwoleniu na działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej.	Ustawa z dnia 20 października 1994r. o specjalnych strefach ekonomicznych.	Wprowadzona nowelizacją ustawy o SSE z dnia 30 maja 2008 r. możliwość zmiany treści zezwolenia w zakresie obniżenia poziomu zatrudnienia przysługuje wyłącznie tym przedsiębiorcom, którzy uzyskali zezwolenie po 4 sierpnia 2008 r. (wejście w życie) i tylko w odniesieniu do tych zezwoleń. Postuluje się, aby zmianami objąć również przedsiębiorców, którzy otrzymali zezwolenia przed dniem wejścia jej w życie.
2.	Niewielkie szanse na wykorzystanie w całości limitu maksymalnej przysługującej przedsiębiorcom pomocy publicznej.	Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych.	Przedsiębiorcy posiadający zezwolenia wydane przed wejściem w życie zmiany rozporządzeń dotyczących poszczególnych SSE, które wydłużyły ich funkcjonowanie do 2020 r., (tj. przed 30 grudnia 2008 r.), nie zostali objęci tą zmianą. W związku z powyższym postuluje się, aby wszyscy przedsiębiorcy działający w SSE, zostali objęci zmianą przedłużającą funkcjonowanie SSE.
3.	Zbyt restrykcyjne kryteria, których spełnienie umożliwia objęcie niektórych gruntów specjalną strefą ekonomiczną.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie kryteriów, których spełnienie umożliwia objęcie niektórych gruntów specjalną strefą ekonomiczną.	Postuluje się zmianę kryteriów przez obniżenie warunku utworzenia liczby nowych miejsc pracy i poniesienia określonych nakładów inwestycyjnych.
4.	Niekorzystne lub niejasne przepisy podatkowe i strefowe dotyczące rozliczania działalności strefowej, które w opinii przedsiębiorców są główną trudnością w prowadzeniu działalności w SSE.	Przepisy podatkowe.	Postuluje się zmiany w przepisach podatkowych, które powinny dotyczyć w szczególności: – doprecyzowania warunków ustalania wyniku podatkowego w podziale na działalność strefową i pozastrefową, – możliwości rozliczania straty z działalności strefowej

			na zasadach ogólnych, – doprecyzowania terminu poniesienia nakładów inwestycyjnych, określenia wprost w ustawie czy przychody / koszty finansowe stanowią przychody / koszty działalności strefowej (pozastrefowej), – ułatwienia rozliczeń podatkowych pomiędzy działalnością strefową, a pozastrefową prowadzoną przez tego samego przedsiębiorcę, – określenia momentu rozpoznania wydatków kwalifikowanych (metoda memoriału lub kasy), – kwalifikowania wydatków inwestycyjnych jako kosztów kwalifikowanych (inwestycje w obce środki trwałe, inwestycje sfinansowane kredytem technologicznym, itp.).
5.	Funkcjonowanie stref tylko do 2020 roku.	Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych.	Postuluje się wydłużenie terminu funkcjonowania stref poza rok 2020, tak by inwestorzy już funkcjonujący w strefach oraz dopiero planujący inwestycje mieli szansę na wykorzystanie całości przysługującej im pomocy w formie zwolnienia z podatku dochodowego.

Fundusze strukturalne

Z doświadczenia PAIiIZ wynika, że fundusze strukturalne stanowią istotną zachętę inwestycyjną, w szczególności z Programu Innowacyjna Gospodarka, przeznaczonego do wspierania dużych i zaawansowanych technologicznie inwestycji. Podobnie jak i w innych programach na przeszkodzie w bezproblemowym korzystaniu ze wsparcia stoi szereg uciążliwych barier. Jedną z najpowszechniejszych jest brak systemowej informacji o ofercie wsparcia dla przedsiębiorców w kolejnych latach obecnej perspektywy 2007-2013. Wprawdzie harmonogramy konkursów są publikowane, ale tylko na jeden rok. Brakuje natomiast informacji o terminach i budżecie konkursów w latach następnych. Nawet zaplanowane wcześniej konkursy ulegają przesunięciu, co uniemożliwia strategiczne planowanie inwestycji z uwzględnieniem możliwości skorzystania ze wsparcia, co przekłada się w konsekwencji na jakość zgłaszanych projektów.

Inwestorzy obsługiwani przez Agencję doświadczali również problemów ze sformalizowaną komunikacją z instytucjami przyjmującymi wnioski oraz osobami bezpośrednio obsługującymi wnioskodawców. Pomimo, że w programie Innowacyjna Gospodarka funkcjonuje system wyznaczania określonych osób do opieki nad danym projektem, dostęp do wiążących informacji od opiekunów projektu jest utrudniony. Wynika to po części z faktu, że każda decyzja, szczególnie dotycząca szczegółowych pytań związanych z realizowanym projektem, jest wielokrotnie konsultowana i uzgadniania z przełożonymi, z powodu ograniczonej samodzielności urzędników niższego szczebla. Zauważalna jest również niechęć do udzielania wiążących odpowiedzi w drodze korespondencji emailowej, co utrudnia bieżące kontakty pomiędzy instytucją wdrażającą a beneficjentem.

Zdarza się, że wytyczne konkursowe lub ich interpretacja ulega zmianie podczas trwania konkursu, a dodatkowe, istotne dla projektodawców informacje udostępniane są dopiero w trakcie naboru wniosków. Nawet projekty, które przeszły ocenę formalną i merytoryczną kwestionowane są dopiero na etapie weryfikacji wniosku o płatność, kiedy przed beneficjentami stawiane są kolejne, nieznane wcześniej, wymagania. Powoduje to duże opóźnienia i niedotrzymywanie terminów wypłat, co przekłada się na opóźnienia w realizacji projektów.

Inwestorzy skarżą się również na zbyt biurokratyczny charakter kontroli prowadzonych inwestycji oraz sztywne trzymanie się określonych interpretacji przepisów, co powoduje

niekiedy kuriozalne sytuacje stawiania inwestorom wymagań niemożliwych do spełnienia (przykładowo: konieczność uzyskania pozwolenia na budowę w sytuacji, gdy organ upoważniony do jego wydania – starosta, stwierdza w zaświadczeniu, że nie może wydać pozwolenia, ponieważ jest niewymagane). Niska jakość obsługi wnioskodawców i beneficjentów wynika również z pryncypialnego trzymania się określonych procedur, na przykład przestrzegania maksymalnych terminów weryfikacji wniosków o płatność, niezależnie od faktycznego czasu na to poświęconego.

Podstawowe bariery związane z korzystaniem z funduszy strukturalnych prezentuje poniższa tabela:

Ip.	Bariera/problem	Podstawa prawna	Rekomendacja/postulat/komentarz
1.	Harmonogramy konkursów są często zmieniane lub ogłaszane z opóźnieniem. Brak jest informacji o konkursach na następne lata.	POIG	Wszystkie instytucje przyjmujące wnioski winny być zobowiązane do terminowego ogłaszania konkursów na początku każdego roku, wraz z planami na lata następne, które byłyby wiążące dla tych instytucji.
2.	Zmiany kryteriów w trakcie trwania naboru wniosków.	POIG	Dokumentacja konkursowa nie powinna być zmieniana w trakcie trwania konkursów.
3.	Sformalizowana komunikacja z osobami obsługującymi projekt po stronie instytucji odpowiedzialnych za nabór wniosków.	POIG	Standardem powinna być bieżąca komunikacja osób odpowiedzialnych za projekt po stronie instytucji odpowiedzialnych za nabór wniosków z beneficjentami i szybkie udzielanie szczegółowych odpowiedzi na pytania.
4.	Zbyt długi okres weryfikacji wniosków o płatność. Stawianie dodatkowych wymagań lub kwestionowanie dokonanych wcześniej ocen na etapie weryfikacji wniosków o płatność.	POIG	Powinien zostać określony jeden standard przebiegu oceny wniosków wraz z zakreślonymi i egzekwowanymi terminami trwania poszczególnych etapów weryfikacji.
5.	Rozproszona informacja o dostępnych instrumentach wsparcia z funduszy strukturalnych.		Tworzenie przez każdą z instytucji odpowiedzialnych za nabór wniosków własnych struktur informacyjnych, zwiększa koszty informowania o funduszach oraz powoduje trudności w dostępie do aktualnych informacji.

			Wyjściem z sytuacji mogłoby być utworzenie sieci punktów informacyjnych, udzielających informacji o ofercie wszystkich programów operacyjnych (punkt taki działa przy PAliIZ).
--	--	--	--

Granty rządowe w ramach *Systemu wspierania inwestycji o szczególnym znaczeniu dla gospodarki polskiej*.

Granty rządowe dla największych inwestorów zagranicznych realizujących nowe inwestycje w sektorach określonych jako priorytetowe (motoryzacyjny, lotniczy, elektroniczny, biotechnologia, B+R, usług nowoczesnych) są istotną zachętą do lokowania inwestycji w Polsce. Wprawdzie wsparcie w ramach grantów rządowych, w praktyce nie jest wysokie i nie przekracza kilku procent kosztów kwalifikowanych (podczas gdy w przypadku funduszy unijnych, np. z PO Innowacyjna Gospodarka, sięga 30 lub więcej procent) to jest to instrument wsparcia ceniony przez inwestorów, którzy widzą w nim nierzadko polityczne potwierdzenie zainteresowania rządu projektem danej firmy.

Do chwili obecnej Rada Ministrów przyjęła programy wsparcia dla ponad 50 inwestycji.

W lipcu Rada Ministrów podjęła decyzję o tym że, co do zasady, wsparcie nie będzie przyznawane w aglomeracjach o niskiej stopie bezrobocia. Jednocześnie nie zostało sprecyzowane jak należy rozumieć pojęcie aglomeracji oraz „niskiej stopy bezrobocia”, co pozostawia szerokie pole interpretacyjne oraz ostateczną decyzję co do wsparcia, w oparciu o ten zakaz, w gestii członków Rady Ministrów. Jednocześnie taki zapis stoi w sprzeczności z dokumentem, na podstawie którego udzielane jest wsparcie, tj. „Systemem wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej” przyjętym przez Radę Ministrów we wrześniu 2008 r., ponieważ nie ma tam mowy o powiązaniu dopuszczalności wsparcia ze stopą bezrobocia w danym mieście.

Zdaniem Agencji to ograniczenie dotknie w szczególności sposób inwestycje z sektora nowoczesnych usług (BPO, ICT i B+R), ponieważ w znakomitej większości lokują się one w dużych ośrodkach miejskich. Wynika to przede wszystkim z dostępności pracowników dysponujących określonymi kwalifikacjami nabytymi czy to w drodze doświadczenia zawodowego, czy też poprzez ukończenie określonych kierunków studiów. Tego rodzaju możliwości dają obszary miejskie będące jednocześnie największymi centrami akademickimi.

Dodatkową barierą może być fakt, że Ministerstwo Finansów nie zgadza się na jednoczesne korzystanie ze wsparcia w ramach Systemu oraz innych instrumentów pomocy regionalnej, tj. zwolnienia z CIT w SSE czy grantów z funduszy strukturalnych.

W opinii inwestorów oraz instytucji otoczenia biznesu (np. izb bilateralnych) stosowanie tej praktyki może spowodować obniżenie naszej konkurencyjności w porównaniu do innych

krajów Europy Środkowo-Wschodniej, które oferują inwestorom swobodę w łączeniu różnych form zachęt inwestycyjnych, stanowiących instrumenty pomocy publicznej.

Do chwili obecnej inwestor w ramach jednego projektu inwestycyjnego mógł łączyć różne formy wsparcia w ramach dopuszczalnej przepisami prawa kumulacji zachęt inwestycyjnych, oczywiście do kwoty maksymalnej dostępnej dla danego projektu wysokości pomocy publicznej. Jest to praktyka powszechna, zgodna z przepisami, stosowana nie tylko w Polsce, ale i w krajach ościennych, z którymi Polska konkuruje o nowe inwestycje.

Postuluje się więc, by zrezygnować z wykładni zakazującej udzielania wsparcia w ramach grantów rządowych, gdy inwestor korzysta również z innych dopuszczalnych form wsparcia na ten sam projekt. Zasadne byłoby również dookreślenie warunków stosowania zakazu udzielania wsparcia w aglomeracjach o niskiej stopie bezrobocia, w celu zwiększenia transparentności decyzji Rady Ministrów w tym zakresie.

Ip.	Bariera/problem	Podstawa prawna	Rekomendacja/postulat/komentarz
1.	Wsparcie w ramach grantów rządowych nie będzie, co do zasady, udzielane w aglomeracjach o niskiej stopie bezrobocia.	System wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej; Decyzja Rady Ministrów.	Agencja postuluje dookreślenie warunków stosowania zakazu udzielania wsparcia w aglomeracjach o niskiej stopie bezrobocia.
2.	Zakaz kumulacji innych form pomocy publicznej przy korzystaniu z grantu rządowego.	System wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej.	Agencja postuluje zrezygnować z wykładni zakazującej udzielania wsparcia w ramach grantów rządowych, gdy inwestor korzysta również z innych dopuszczalnych form wsparcia na ten sam projekt.
3.	Decyzję o wpierciu podejmuje cała Rada Ministrów, co znacznie wydłuża procedurę.	System wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej.	Agencja postuluje by wprowadzić zmianę polegającą na tym, że to Minister Gospodarki decydowałby o przyznaniu wsparcia.

Bariery związane z terenami inwestycyjnymi oraz procesem budowlanym

Bariery dotyczące dostępności terenów inwestycyjnych, zgłaszane przez inwestorów obsługiwanych przez Agencję, dotyczą w głównej mierze zagadnień gospodarki przestrzennej gruntami oraz prawa budowlanego i ochrony środowiska w procesie inwestycyjnym.

Ciągły brak aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pozostaje stale nierozwiązanym problemem. Brak planu powoduje znaczne wydłużenie koniecznych procedur do uzyskania pozwolenia budowlanego, gdyż rodzi konieczność uzyskania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, której wydanie jest w wyłącznej gestii władz poszczególnych gmin. Pozostawia więc dużą dozę uznaniowości urzędników przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy.

Priorytetem powinno więc być opracowanie nowego modelu planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Inwestorzy nadal skarżą się również na przewlekłość i nieprzewidywalność procedur administracyjnych. Dla przykładu średni czas uzyskania pozwolenia budowlanego w Polsce to 311 dni (wg. raportu Doing Business 2011), co daje nam 164 czwarte miejsce na świecie (20 pozycja od końca rankingu).

W raporcie o barierach z 2009 r. Agencja wskazywała również, że istotne jest usprawnienie bezpłatnego przekazywania nieruchomości z zasobu zarządzanego przez Agencję Nieruchomości Rolnych na rzecz SSE. Taka możliwość istnieje od 2006 roku jednak jest sporadycznie wykorzystywana, a procedura z tym związana jest bardzo długotrwała. Projektowane zmiany w tym zakresie, pozwalają na przekazywanie takiego gruntu, nawet gdy nie ma opracowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ale jest wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (projekt ustawy o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych).

Ip.	Bariera/problem	Podstawa prawna	Rekomendacja/postulat/komentarz
4.	Brak planów zagospodarowania przestrzennego.	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	Wprowadzenie obowiązku zagospodarowania przestrzennego przez gminy, w określonym ustawowo terminie.

5.	Brak możliwości przekazania nieodpłatnie gruntów z Zasobu ANR zarządzającemu strefą w przypadku, gdy brak jest miejscowego planu zagospodarowania dla terenu, ale wydana jest decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.	Ustawa z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.	Postuluje się jak najszybsze wprowadzenie możliwości przekazania nieodpłatnie gruntów z Zasobu ANR zarządzającemu strefą również w przypadku, gdy brak jest miejscowego planu zagospodarowania dla terenu, ale wydana jest decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania. Zmiana ta jest przewidziana w planowanej ustawie o zmianie ustawy o SSE.
6.	Brak zachęt dla deweloperów do budowania powierzchni biurowych w specjalnych strefach ekonomicznych.		Obejmowanie gotowych budynków biurowych statusem SSE, jeżeli są położone na gruntach prywatnych, jest praktycznie niewykonalne, ze względu na rygorystyczne kryteria, których nie może wypełnić ani deweloper ani poszczególni chętni do wynajmu inwestorzy.
7.	Zbyt wiele duża liczba procedur niezbędnych do uzyskania pozwolenia na budowę.	Prawo budowlane i inne ustawy.	Zmniejszenie biurokracji i liczby koniecznych procedur wiodących do uzyskania pozwolenia na budowę winno być priorytetem rządu.

Wnioski z ankiet skierowanych do obcokrajowców w ramach projektu *Investor Friendly Poland*.

Investor-Friendly Poland

Raport z projektu, 2010

INNOVATIKA

PYTLAK TYMENDORF
KANCELARIA PRAWNICZA

PATRONAT
HONOROWY

MINISTRY OF ECONOMY

PARTNERZY
MEDIALNI

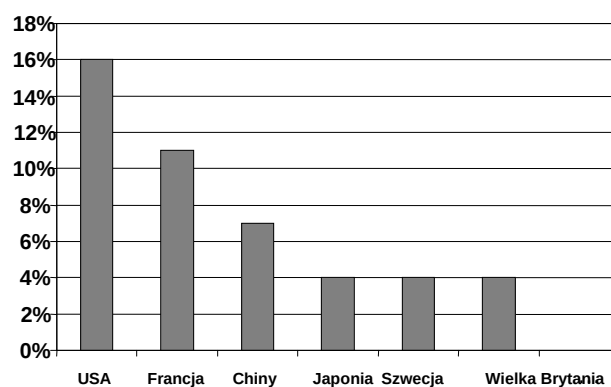

INNOVATIKA

PYTLAK TYMENDORF
KANCELARIA PRAWNICZA

Opis projektu

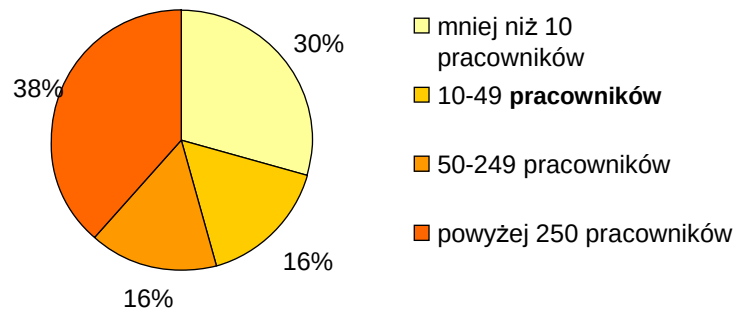
55 zagranicznych inwestorów z Ameryki, Europy i Azji
wzięło udział w badaniu we wrześniu 2010 r.

N=55

Reprezentowani byli inwestorzy zarówno
z sektora małych i średnich jak i dużych przedsiębiorstw

Wielkość firmy w Polsce:

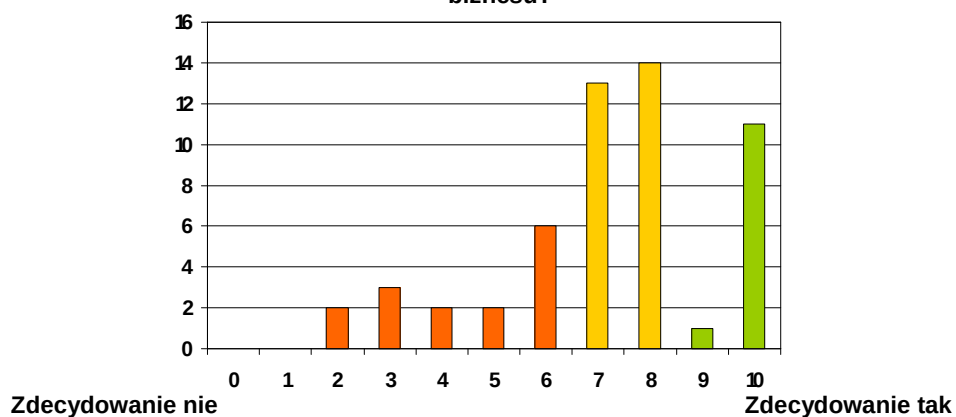
N=55

1.

Na podstawie własnego
doświadczenia, czy poleciliby
Państwo Polskę jako kraj do
prowadzenia biznesu przyjacielowi
lub współpracownikowi?

Większość respondentów zdecydowanie poleca Polskę jako miejsce do inwestycji

Czy poleciliby Państwo Polskę jako kraj do prowadzenia biznesu?

Doskonała kadra pracowników była **najczęściej** wskazywaną zaletą (powodem nr 1 dla rekomendacji Polski)

1. „Duża dostępność wykwalifikowanych pracowników.” „Kapitał intelektualny Polski jest niezwykły.” „Ciężko pracujący ludzie. Doskonała pula talentów.”
2. „Duży rynek”.
3. „Silna gospodarka w czasach kryzysu. Stabilność ekonomiczna.”
4. „Dobra pozycja w Europie.”

„Uważamy polską pulę talentów za nadzwyczajną, a zatrudnieni pracownicy okazali się wyjątkowo zmotywowani, inteligentni, lojalni i oddani pracy.

Tutejszy zespół przewyższa inne w naszych biurach na świecie, jeśli porównamy wytworzoną wartość w stosunku do kosztów pracowniczych.”

*Inwestor z USA, Usługi finansowe
W Polsce od 2007 r.*

Podczas gdy kapitał ludzki jest największą zaletą,
kapitał strukturalny wciąż wymaga poprawy

1. „Zabójcza biurokracja”

2. „Wciąż niewystarczająca infrastruktura”

„Polska byłaby jeszcze bardziej atrakcyjna jako lokalizacja inwestycji, gdyby nie otoczenie prawne/regulacyjne!”

*Inwestor z USA, Usługi finansowe
W Polsce od 2007 r.*

„Przyznaję 8 punktów na 10 ze względu na skomplikowaną administrację i procedury”

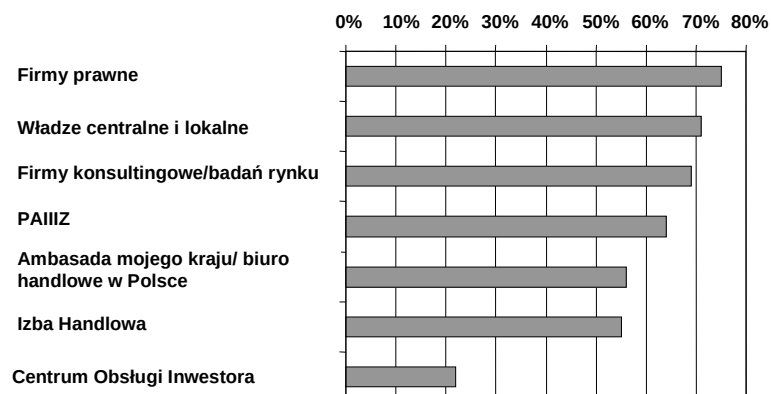
*Inwestor z USA, OZE
W Polsce od 1997 r.*

2. Jak bardzo pomocne okazały się następujące organizacje we wspieraniu Państwa działalności w Polsce?

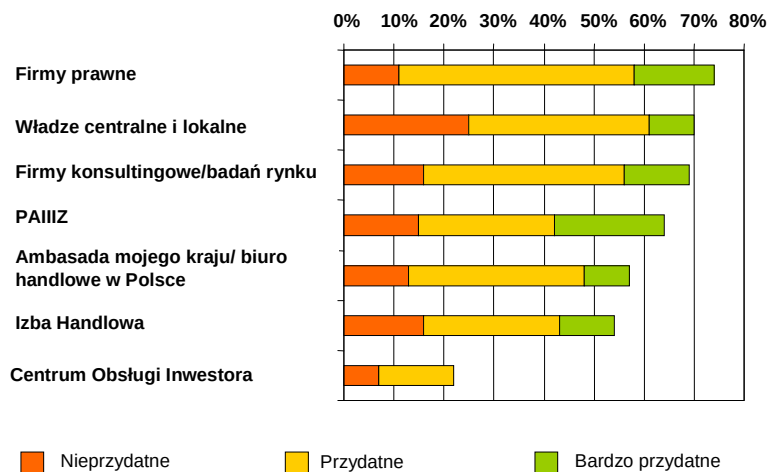
Wsparcie dla inwestorów

% respondentów, którzy korzystali z usług następujących organizacji

Wsparcie dla inwestorów

% respondentów oceniających wsparcie na bardzo przydatne, przydatne i nieprzydatne

3.

Jakie było najbardziej pozytywne doświadczenie związane z polskim porządkiem prawnym dotyczącym prowadzenia działalności gospodarczej?

„Fakt skorzystania z usług
polecanego prawnika,
któremu mogliśmy zaufać.”

*Inwestor z Wielkiej Brytanii, Firma
rekrutująca
W Polsce od 2008 r.*

„1 maja 2004 r., kiedy Polska przystąpiła
do UE i związane z tym pozytywne
konsekwencje dla polskiego otoczenia
biznesowego.”

*Inwestor z Finlandii, Firma konsultingowa
W Polsce od 1990 r.*

„Porządek prawny wydaje się być łatwiejszy niż w moim kraju.”

*Inwestor z Francji, Firma z branży naftowej
W Polsce od 2001 r.*

„Wsparcie od bardzo pomocnych ludzi, pomimo że polskie prawo jest bardzo skomplikowane.”

*Inwestor z Niemiec,
Centrum Usług Wspólnych
W Polsce od 2006 r.*

4.

Jakie było najbardziej
negatywne lub frustrujące
doświadczenie związane
z polskim porządkiem prawnym
dotyczącym prowadzenia
działalności gospodarczej?

„Zbyt dużo
regulacji
prawnych oraz
rozbieżne
interpretacje.”

*Inwestor z Izraela,
Różnorodne
przedsięwzięcia,
W Polsce od 1989 r.*

4

„Ciągłe obecny
brak przejrzystości
w działaniu i
podejmowaniu
decyzji przez różne
organy
państwowe.”

*Inwestor z Finlandii,
Firma konsultingowa
W Polsce od 1990 r.*

„Porządek prawny sam
w sobie. Niezliczony
strumień dokumentów,
głupich pieczętek oraz
podpisów.”

*Inwestor z Holandii,
Branża medialna
W Polsce od 2006 r.*

4

„Długotrwałe procedury
udzielania pozwoleń na
pracę dla
cudzoziemców.”

*Inwestor z Holandii,
centrum Usług Wspólnych
W Polsce od 2006 r.*

5.
Czy zauważyli Państwo zmiany
na lepsze?

„Poprawiło się zrozumienie,
zarządzanie i ochrona praw
własności intelektualnej”

*Inwestor z USA,
Branża rozwoju oprogramowania
W Polsce od 2006 r.*

„Wdrożenie prawa unijnego wprowadziło jednoznaczny, stabilniejszy i bardziej przejrzysty porządek prawny, w szczególności w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej przez obcokrajowców.”

*Inwestor z Izraela,
Różnorodne przedsięwzięcia
W Polsce od 1989 r.*

6.

Jeśli mógłbyś ulepszyć jedną rzecz
w polskim porządku prawnym,
co by to było?

„Ograniczyć coroczne kontrole zeznań podatkowych cudzoziemców mieszkających w Polsce.

Usprawnić proces uzyskiwania zezwoleń na zamieszkanie.

Zredukować liczbę ankiet statystycznych do tych najbardziej potrzebnych.

Przestać wprowadzać nowe święta, prawie co roku.”

*Inwestor z USA, Firma usług finansowych
W Polsce od 2006 r.*

„Uprościć prawo pracy.

Istnieje wiele uregulowań prawnych, odpowiadających bardziej branży wytwórczej, a nie nowoczesnych usług.”

*Inwestorze Szwajcarii, Firma
usług finansowych
W Polsce od 2007 r.*

„Polska, podobnie jak inne państwa w Europie Centralnej, powinna bardziej wspierać małe i średnie firmy (MŚP).

MŚP tworzą najwięcej nowych miejsc pracy na świecie. Zorganizowanie specjalnego zespołu do pracy z MŚP mogłoby przyspieszyć postęp.”

Marzeniem inwestorów jest stworzenie w pełni przejrzystego otoczenia prawnego

Investor-Friendly Poland | Your Ideas for Quick Win Improvements

Ideas from Foreigners Doing Business in Poland

Forum

Sign in

Are you a foreigner doing business in Poland? Have you experienced our legal environment first-hand? Registered a company? Went to court? Do you see things that could be improved easily? Do you know any good practices from other countries that Poland could adopt to make life easier for foreign investors?

Our goal is to make Poland a truly great place to do business for everyone. With this initiative, we want to focus on those small improvements that can be implemented fast, without a large investment (like availability of official forms for registering a company in English). Everything that is important to you and would make your experience doing business in Poland better.

Let us hear your reflections and improvement ideas! Feel free to vote on other people's ideas as well. Top selected ideas will be presented to representatives of relevant government authorities and discussed at a special workshop in October 2010. We will do our best to have some "quick wins" implemented as soon as possible.

The Investor-Friendly Poland Team

I suggest ...

Enter your idea

Search

top ideas hot new accepted completed

29 votes

vote

To establish a central, unified, and authorised electronic system

To establish a central, unified, and authorised electronic system which could offer the possibility for the foreign investors to consult the up-to-date legislation so necessary in order to be able to do business in Poland.

It would be great if, for instance, there were more transparency in what ... more

by Cristina Tinotte | 1 comment

10 votes left!

What happens if I run out?

Ideas from Foreigners Doing Business in Poland activity feed

Need Help?

Categories

All Ideas

Daily life in Poland - challenges for foreigners (2)

Getting credit (1)

Starting a business (1)

Trading across borders (1)

Niektóre z najbardziej popularnych pomysłów...

17

votes

vote

Make forms for registering companies etc. available in English

It would make life so much easier for foreigners if you wouldn't have to speak Polish to register a company etc. Please offer the top 20 most popular forms used by foreigners in Poland in bi-lingual version.

by Englishman in Warsaw in Daily life in Poland - challenges for foreigners | 2 comments

13

votes

vote

Internet based Public Services

Make a strong effort in the general public administration to bring the various services related to the daily life, including the business life in electronic format. This would most likely bring enormous savings for the entire society and national economy. The unnecessary "traffic" to and from various administrative offices would be avoided - the resources released could thus be directed for more productive & more motivated tasks. Also the life quality would improve - less frustrated citizens queuing! Take example from Estonia or the Scandinavian countries in this issue!

by Jussi in Daily life in Poland - challenges for foreigners | 0 comments

Co możemy zrobić, żeby to
zmienić?

Dziękujemy!

INNOVATIKA

PYTLAK TYMENDORF
KANCELARIA PRAWNICZA

Podsumowanie

Jak wynika z przeprowadzonej analizy ciągle istnieje duża liczba barier, w szczególności prawnych, które negatywnie wpływają na podejmowanie inwestycji w Polsce. Z punktu widzenia Agencji podstawowe znaczenie mają te związane z możliwością korzystania z dostępnych form wsparcia. System zachęt inwestycyjnych w Polsce obejmuje: granty rządowe, granty z funduszy strukturalnych, zwolnienie z podatku dochodowego w specjalnych strefach ekonomicznych oraz zwolnienie z podatku od nieruchomości. W przypadku specjalnych stref ekonomicznych inwestorzy czekają na nowelizację ustawy o SSE i rozporządzeń wykonawczych, które wprowadziłyby elastyczność w kształtowaniu poziomu zatrudnienia, pozwoliły na wykorzystanie w całości przysługującej kwoty zwolnienia (konieczne wydaje się wydłużenie funkcjonowania stref), czy złagodziły restrykcyjne kryteria włączania gruntów prywatnych do stref. Konieczne jest również ujednolicenie przepisów (interpretacji) podatkowych, które są rozbieżne i utrudniają rozliczanie działalności w strefach.

Bariery blokują również korzystanie (lub tylko rozliczanie) z funduszy strukturalnych przez inwestorów. Brak jest przede wszystkim systemowej informacji o ofercie wsparcia z uwzględnieniem harmonogramów na następne lata. Utrudnia to w znacznym stopniu planowanie inwestycji. Inwestorzy skarżą się również na sformalizowaną komunikację z instytucjami udzielającymi wsparcia oraz formalistyczne podejście do kontroli weryfikujących wykorzystanie funduszy.

Problemem przy korzystaniu z grantów rządowych jest natomiast zbyt długa procedura zatwierdzania wsparcia, co wymaga decyzji Rady Ministrów. Zasadne byłoby wprowadzenie rozwiązania przekazującego tę kompetencję Ministrowi Gospodarki, jak również rezygnacja z wykładni zakazującej udzielania wsparcia w ramach *Systemu*, gdy inwestor korzysta również z innych dopuszczalnych form wsparcia na ten sam projekt oraz dookreślenie warunków stosowania zakazu udzielania wsparcia w aglomeracjach o niskiej stopie bezrobocia.

Innym poważnym problemem podnoszonym przez firmy jest brak planów zagospodarowania przestrzennego, co prowadzi do przedłużania procedur związanych z uzyskaniem pozwolenia na budowę, a w konsekwencji do opóźnień w realizacji projektów inwestycyjnych. W celu uzyskania pozwolenia na budowę przedsiębiorca musi przejść przez 32 procedury, które średnio zajmują 311 dni (wg. raportu Banku Światowego Doing

Business 2011). Priorytetem powinno być więc opracowanie nowego modelu planowania przestrzennego.

Pomimo wskazanych powyżej barier większość respondentów ankiety skierowanej do obcokrajowców w ramach Projektu *Investor Friendly Poland* poleca Polskę jako bardzo dobre miejsce do prowadzenia działalności. Największymi wskazywanymi zaletami były: doskonałe kadry pracownicze, duży rynek wewnętrzny, silna gospodarka odporna na kryzys, dobra lokalizacja w Europie.

Jako wymagające ulepszenia wskazane zostały przede wszystkim stan infrastruktury oraz otoczenia prawnego. Jednocześnie prawie 50% respondentów zauważyło zmiany na lepsze w porządku prawnym w ostatnim czasie (np. w zakresie ochrony praw własności przemysłowej, czy regulacjach dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej przez obcokrajowców w Polsce).

Jako życzenia dalszych zmian wskazane zostały: uproszczenie procedur uzyskiwania pozwoleń na pracę dla cudzoziemców, zmniejszenie liczby badań statystycznych dla przedsiębiorców, dalsze uproszczenie prawa pracy, wzmożenie polityki wspomagania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

W ankiecie respondenci oceniali również przydatność pomocy uzyskanej od takich instytucji jak PALiIZ, centra obsługi inwestorów, ambasady, izby gospodarcze, firmy prawne i konsultingowe. Ponad 60% uczestników badania korzystało z usług PALiIZ i oceniło je jako bardzo przydatne.